

อนุสาสนีปาฏิหาริย์แห่งองค์พ่อแม่ครูอาจารย์

หลวงพ่อกัณหา สุขกาโม

วัดป่าทรัพย์ทวีธรรมาราม ตำบลวังหมี่ อำเภอน้ำเขียว จ.นครราชสีมา

วันนี้เป็นอังคารที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๘ ของศาสนาพุทธ คริสต์ศักราช ๒๐๒๕ ของศาสนาคริสต์ อังคารที่ ๑๔๔๖ ของศาสนาอิสลาม

เราทุกคนต้องรู้เหตุรู้ปัจจัย เพราะทุกอย่างนั่นคือเหตุคือปัจจัย เพราะสิ่งนี้มี สิ่งต่อไปมันถึงมี เมื่อเรารู้เหตุรู้ปัจจัยเราก็หยุดเหตุหยุดปัจจัยด้วยการประพฤติ ด้วยการปฏิบัติ

สิ่งเหล่านั้นมันมีอยู่นะ แต่เราไม่รู้เราเข้าใจ เราไม่ไปตามสัมผัสไม่ไปตามสิ่งแวดล้อม ด้วยปัญญาที่เราเข้าใจ เป็นหลักการในการประพฤติในการปฏิบัติของเรา

เราทั้งหลายพากันเข้าใจ เมื่อเรามีตาเราก็ต้องมีรูป เรามีหูก็ต้องมีเสียง เรามีจมูกก็ต้องมีกลิ่น มีลิ้นก็ต้องมีรส มีกายก็ต้องมีสัมผัส มีใจก็ต้องมีอารมณ์ของจิตของใจ

เราต้องรู้เราต้องเข้าใจ เรื่องธาตุทั้ง ๔ ขันธ์ทั้ง ๕ อายตนะทั้ง ๖ เพราะอันนี้เป็นธรรมเป็นสภาวะธรรม ปัญญาารู้แจ้งเห็นจริง

พวกเราทั้งหลายเข้าสู่การประพฤติการปฏิบัติ เข้าสู่ภาคประพฤติภาคปฏิบัติ พากันมีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ

การประพฤติการปฏิบัติต้องให้ติดต่อกันเนื่องด้วยความตั้งใจด้วยเจตนา ให้มีปิติ มีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติ เมื่อการประพฤติการปฏิบัติติดต่อกันเนื่องมา การประพฤติการปฏิบัตินั้นถึงเป็นสมาธิ การประพฤติการปฏิบัตินั้นจะมายกเลิก นิเวศทั้ง ๕ จะมายกเลิกอคติทั้ง ๔

สัมมาทิฐิที่เอาสมมติสัจจะที่เป็นศีลมาประพฤติมาปฏิบัติ ศีลนี้ถึงเป็นพื้นฐาน เป็นบาทฐาน

เมื่อเราไม่มีศีล...เราก็ไม่มีสมาธิเราก็ไม่มีปัญญา เพราะศีลนั้นเป็นฐานของสมาธิ ฐานของปัญญา

ความตั้งใจตั้งใจเจตนาเป็นสิ่งที่สำคัญ ศีลนี้จึงเข้าถึงความพอเพียงเพียงพอ เข้าถึงเศรษฐกิจพอเพียงเพียงพอ ความรู้ความเข้าใจแล้วเข้าสู่ภาคประพฤติภาคปฏิบัติ จะเป็นธรรมเป็นปัจจุบันธรรมเป็นสัมมาทิฐิเป็นปัญญา

เราทั้งหลายต้องเข้าใจเรื่องความพอเพียงเพียงพอ เข้าถึงความพอดี ที่ประกอบด้วยปัญญา การยกเลิกด้วยความรู้ด้วยความเข้าใจเพราะสภาวะธรรม ความเป็นจริงมันอยู่ที่ความพอดีความพอเพียงเพียงพอ เราอยากได้มากมันก็ไม่มาก เราอยากได้น้อยมันก็ไม่น้อย เพราะทุกอย่างมันคือความเป็นจริง

เราทั้งหลายถึงเข้าสู่ความพอเพียงเพียงพอ เข้าถึงเศรษฐกิจพอเพียงเพียงพอ

ถ้าเราไม่เข้าใจความไม่รู้ไม่เข้าใจก็จะเผาเราด้วยความไม่รู้ไม่เข้าใจ ชีวิตของเรา ก็จะวิ่งตามความไม่รู้ไม่เข้าใจ มันจะเป็นเหมือนทะเลที่ไม่อ้อมด้วยน้ำ เหมือนไฟที่ไม่อ้อม ด้วยเชื้อ ด้วยความไม่รู้ไม่เข้าใจของเราเอง

การประพฤติการปฏิบัติของเรานะที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านตรัสว่า เธอทั้งหลายจงพากันรู้เข้าใจ แล้วพากันประพฤติพรหมจรรย์เถิด เพื่อให้สมบูรณ์ ทั้งอรรถและพยัญชนะ แต่ละคนก็นั้นมาหาตัวเรานี่เอง ด้วยความตั้งใจด้วยเจตนา เอาความสงบเอาปัญญาไปพร้อม ๆ กันให้สมบูรณ์ ศีลกับปัญญาก็ให้ไปพร้อม ๆ กัน สมาธิกับปัญญาก็ให้ไปพร้อม ๆ กัน ให้เข้าถึงความพอดี ให้เข้าถึงความพอเพียง เพียงพอ เข้าถึงเศรษฐกิจพอเพียงเพียงพอ

คนเรานะอยากได้มากมันก็ต้องเป็นทุกข์ อยากให้ได้น้อยก็ต้องเป็นทุกข์

เราทั้งหลายต้องมารู้ความอยากของเรา เราต้องมาหยุดความอยากของเรา มารู้ความอยากของเราด้วยความรู้ความเข้าใจ อย่าให้ความอยากมันเผาเรา เพราะความอยากนี้มันเป็นสัญชาตญาณ มันเป็นนิติบุคคลตัวตน ความอยากนี้ เปรียบเสมือนทะเลไม่อึดด้วยน้ำ เหมือนไฟไม่อึดด้วยเชื้อ มันไม่จบ เราต้องรู้เข้าใจ แล้วเข้าสู่ภาคประพฤติภาคปฏิบัติ

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจ มามีความสงบมีปัญญา มามีความสุขในการเสียสละ

พระพุทธเจ้าคือใคร

พระพุทธเจ้าคือผู้รู้เข้าใจแล้วมาเสียสละ มาเสียสละมามากเลิกตัวตน เอาธรรม นำชีวิต ไม่เอาความหลงนำชีวิต ไม่เอาตัวตนนำชีวิต มีปิติมีความสุขมีเอกัคคตา ในการประพฤติการปฏิบัติ

เราหยุดความอยากเสียได้ก็มีความสุขนะ หยุดทั้งความอยากความไม่อยาก ความอยากกับความไม่อยากก็คือสิ่งเดียวกันนี้แหละมันเหวี่ยงไปเหวี่ยงมา ภาษาแพทย์ภาษาหมอเรียกว่าไบโพล่า มันเหวี่ยงไปเหวี่ยงมา มันก็เป็นนิติบุคคล ตัวตนนี้แหละ เราต้องรู้จักความอยากความไม่อยาก อันนี้เพื่อเราจะรู้ธรรม รู้สภาวะธรรมที่มันเวียนว่ายตายเกิด

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงบอกพวกเราทั้งหลายว่า ความอยากไม่อยาก เราต้องรู้เข้าใจ เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจเราทั้งหลายอย่าไปตรึกในความอยาก หรือว่าตรึกในกาม เราทั้งหลายอย่าไปตรึกในพยาบาท ความไม่พอใจพอใจ เพราะวาระจิตของเรามันคิดได้ที่ละอย่าง เรารู้เข้าใจ เราก็สงบ หยุดด้วยความรู้ ความเข้าใจ

วาระเรื่องจิตเรื่องใจมันคิดได้ที่ละอย่างตรึกได้ที่ละอย่าง ถ้าเรามีการปฏิบัติติดต่อกันต่อเนื่องมันก็จะป็นสัมมาสมาธิ

การประพฤติการปฏิบัติมันเป็นภาวนาวิปัสสนา มันจะแทรกอยู่กับความรู้ ความเข้าใจในการดำรงชีวิตของเรา

เหมือนต้นไม้ต้นหนึ่งนี้แหละ ต้นไม้ต้นนั้นที่อุดมสมบูรณ์ด้วยวิตามินโปรตีน เกลือแร่แร่ธาตุต่าง ๆ นั้นเค้าจะไม่ได้อาหารมาจากทางรากอย่างเดียว ต้นไม้ต้นนั้น เค้าจะได้อาหารมาจากทุกทิศทุกทางของต้นไม้้นะ มาจากทางกิ่งทางก้านทางใบ ทางสาขาทางยอด ได้มาจากทุกทิศทุกทางของต้นไม้ ตลอดปริมณฑล แสงแดดอากาศ ออกซิเจนต่าง ๆ ต้นไม้เค้าต้องได้อาหารมาจากอย่างนั้น

การประพฤติการปฏิบัติถึงเป็นอริยมรรคมืองค์แปด นี่เป็นหลักการของการประพฤติการปฏิบัติ ไม่ใช่ได้มาจากสมาธิอย่างเดียวนะ มันต้องได้มาจากการดำรงชีวิต ดำรงธาตุ ดำรงชั้นร์ ดำรงอายตนะ อย่างนี้ถึงจะเป็นสมณะเป็นวิปัสสนา

นักปฏิบัติทั้งหลายนะ เราจะไปเน้นแต่เรื่องสมาธิ เรื่องเข้าคอร์สการประพฤติการปฏิบัติอย่างนั้นนะถือว่ามันไม่ครบวงจรในการประพฤติการปฏิบัติ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านก็เป็นลูกหลานของศาสนาพราหมณ์มาก่อน ศาสนาพราหมณ์เน้นเรื่องสมาธิเน้นเรื่องสมาบัติมันถูกต้องในแง่มุมแง่หนึ่งนะ แต่มันไม่ครบวงจร การเข้าสมาธิเข้าสมาบัติมันเป็นมรรคมรรคหนึ่งมันไม่ครบวงจรของการดำเนินชีวิต

การได้มาในการประพฤติการปฏิบัติธรรมนะต้องได้มาครบวงจรของชีวิต ทั้งกายทั้งวาจาทั้งกิริยามารยาททั้งอาชีพต้องได้มาอย่างนี้ ไม่ใช่ได้มาจากสมาธิ

เราทำอะไรปฏิบัติอะไรต้องเป็นมรรคเป็นข้อวัตรปฏิบัติ ต้องเป็นทั้งศีลทั้งสมาธิ ทั้งปัญญาไปพร้อม ๆ กันหมด เพราะวาระจิตวาระกายวาจาใจกิริยามารยาทของเราทุก ๆ คนมันก็คิดได้ที่ละอย่าง พูดได้ที่ละอย่าง ทุกอย่างมันได้ที่ละอย่าง

เราต้องรู้เข้าใจ เราจะได้เอามรรคข้อวัตรข้อปฏิบัติไปใช้งานอยู่ทุกการดำเนินชีวิตของเราทุก ๆ คน เพราะความเป็นพระนั้นมันอยู่ที่เรารู้เข้าใจ ความเป็นพระนั้นมันเป็นได้ทุก ๆ คนที่เราู้เข้าใจ ความเป็นพระนั้นมันอยู่ที่พระธรรมพระวินัย

เราเข้าใจเรามีปิติมีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติ เพื่อเอาสมมติสัจจะนั้น
มาใช้มาปฏิบัติให้มีปิติมีความสุขเอกัคคตา เพื่อหยุดเหตุหยุดปัจจัยด้วยความรู้
ความเข้าใจ

การปฏิบัติมันต้องว่างจากสิ่งที่มีอยู่ด้วยความรู้ความเข้าใจ

เพราะรูปก็เป็นสิ่งที่มีอยู่ เสียงก็เป็นสิ่งที่มีอยู่ กลิ่นก็เป็นสิ่งที่มีอยู่ ทุกอย่างเป็นสิ่ง
ที่มีอยู่นะ เมื่อเรารู้เข้าใจทุกสิ่งทุกอย่างนั้นเค้าก็มีอยู่ของเค้าอย่างนั้น

เรามีสติคือความสงบ มีปัญญา รูปเสียงกลิ่นรสโผฏฐัพพะธรรมารมณ์ลาภยศ
สรรเสริญเคঁาก็จะมีเก้อ ๆ ของเค้าอยู่อย่างนั้น ด้วยความรู้ความเข้าใจ
ด้วยการประพฤติการปฏิบัติ

พระพุทธศาสนาคือปัญญาบริสุทธิ์คุณที่เป็นความว่างจากสิ่งที่มีอยู่นะ ไม่ใช่เพียง
หินทับหญ้า ไม่ใช่เพียงสมบัติ เป็นปัญญาบริสุทธิ์คุณ

ต้องเอาศีลเอาสมาธิเอาปัญญามาใช้มาประพฤติมาปฏิบัติ เพื่อยกนิรณทั้ง ๕
อคติทั้ง ๔ มีมามีปิติมีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติ เพื่อให้สมบูรณ์ทั้งอรรถะ
ทั้งพยัญชนะในการประพฤติการปฏิบัติ

เราทั้งหลายมานั้นมาประพฤติมาปฏิบัติที่ตัวของเราเอง พระพุทธเจ้าท่านก็เน้นที่
พระพุทธเจ้าทำหน้าที่ทำพุทธกิจของท่าน พระอรหันต์ก็ทำกิจของพระอรหันต์
เราเป็นนักบวชก็เน้นที่กิจของเรา เราเป็นข้าราชการนักการเมืองเป็นอะไรที่เค้าแต่งตั้ง
ให้ถูกต้องตามกฎหมายเราก็มีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ

เราทั้งหลายต้องทำหน้าที่ของเราให้สมบูรณ์ทั้งอรรถะทั้งพยัญชนะ เราทั้งหลายจะได้มีหลักการมีอุดมการณ์อุดมธรรมไม่ไปตามสิ่งแวดล้อม มีหลักการในการประพฤติการปฏิบัติ จะได้รู้ความเป็นพระเป็นพระศาสนา เรารู้หลักการในการประพฤติการปฏิบัติ

เราทั้งหลายต้องรู้จักแบรนด์เนมแต่ละอย่าง แบรนด์เนมก็คือสมมติแต่งตั้ง

แบรนด์เนมของทหาร แบรนด์เนมของตำรวจ แบรนด์เนมของผู้พิพากษาอัยการ คุณครู พ่อค้าประชาชน อันนี้มันเป็นเพียงแบรนด์เนมเป็นการแต่งตั้ง เป็นผู้ที่ถูกแต่งตั้ง

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจเราจะได้เข้าสู่ภาคประพฤติกฎปฏิบัติ เพราะตำแหน่งที่แต่งตั้งนั้นมันไม่ใช่ตำแหน่งของเรา เป็นตำแหน่งที่รับรองที่ถูกต้องตามกฎหมาย มีลายเซ็นต้นนะ เป็นนิติบัญญัติเป็นลายเซ็นต้นนะ

เมื่อเราได้รับความรู้ความเข้าใจเราก็ทำหน้าที่ของเราให้มีความสุข ให้มีปิติ มีความสุขเอกัคคตา มนุษย์เราถึงจะเป็นผู้เสียสละ เป็นผู้เอาธรรมนำชีวิตเอาธรรมบุญนำชีวิต เอาสมมติสัจจะนำชีวิต เป็นข้อวัตรข้อปฏิบัติ เพราะทุกอย่างนั้นมันจะเป็นไปตามเหตุตามปัจจัยเพราะสิ่งนี้มีสิ่งต่อไปมันถึงมี

มนุษย์เราต้องพัฒนาหรือว่าประพฤติปฏิบัติทำหน้าที่ของตัวเองให้สมบูรณ์ ทำหน้าที่ด้วยปิตุสุขเอกัคคตาให้สมบูรณ์ เพื่อหยุดสัญชาตญาณ หยุดความเป็นนิติบุคคลตัวตน ทำหน้าที่ของตัวเองให้สมบูรณ์ เราทั้งหลายต้องเห็นภัยในวิฆฏสงสาร มีความเคารพในธรรมเป็นผู้ที่เคารพธรรมะ เคารพธรรมบุญเคารพรัฐธรรมบุญ

มีผู้ไปทูลถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า พระพุทธเจ้าที่ท่าน
เป็นพระพุทธเจ้านะ พระพุทธเจ้าเคารพะอะไร

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านตรัสตอบว่าท่านเคารพะในพระธรรม
เคารพะในธรรมชาติ เคารพะในความเป็นประภัสสร ยกเลิกทิวมนะอัตตาตัวตน
เอาธรรมนำชีวิต เพราะว่าพระพุทธเจ้านะคือธรรมะ ธรรมะคือพระพุทธเจ้า
พระพุทธเจ้าไม่ใช่บุคคลตัวตน

พระพุทธเจ้าคือผู้ที่รู้ร้อยสัจแล้วหยุดเหตุหยุดปัจจัย ยกเลิกตัวตน เป็นผู้เคารพะ
ในธรรมในสภาวะธรรมในความเป็นประภัสสรของธรรมะไม่ติดรอนในความเป็น
ประภัสสรของธรรมะ

พระพุทธเจ้าเคารพะการวะในธรรม เอาธรรมนำชีวิต ยกเลิกบุคคลตัวตน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านเคารพะในธรรม การที่จะหยุดวิภวสงสารได้
เราทั้งหลายต้องเห็นภัยในวิภวสงสารไม่เอาความหลงนำชีวิตไม่เอาตัวตนนำชีวิต
เราทั้งหลายต้องเห็นภัยในวิภวสงสาร เป็นผู้ที่มีความละเอียดอ่อนบาปเกรงกลัวต่อบาป
เข้าใจเรื่องภัยในวิภวสงสาร

เมื่อเราเอาตัวตนเป็นที่ตั้งเราก็ต้องเกิดนะ เราก็ต้องเข้าสู่กระบวนการ
ของความเกิด เพราะสิ่งนี้มีสิ่งต่อไปมันถึงมี

เราทั้งหลาย... องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงบอกว่าอย่าไปตรีกในกาม
อย่าไปตรีกในพยาบาท เราต้องรู้ณะ อย่าไปตรีกในกามอย่าไปตรีกในพยาบาท
จะตรีกในกามไม่ได้ตรีกในพยาบาทไม่ได้

เราต้องเห็นภัยในวัฏฏสงสาร ต้องมีความละอายต่อบาปเกรงกลัวต่อบาป เพราะเราประพฤติปฏิบัติธรรมนะ เราจะสมบูรณ์ทั้งอรรถะทั้งพยัญชนะ สมบูรณ์ทั้งกายทั้งวาจาทั้งใจ

เรื่องจิตเรื่องใจคนอื่นเค้าไม่รู้ แต่เรารู้เราเข้าใจ เราอย่าไปให้เราตริกในกาม ตริกในพยาบาทไม่ได้ หัวใจที่ตริกในกามในพยาบาท คือหัวใจแห่งความเกิดคือหัวใจแห่งวัฏฏสงสารนะ เป็นหัวใจที่มีผิวมีเมี่ยมิบุตรมีธิดา มีความหลงต่าง ๆ นานานะ เป็นความหลงในตัวตนเป็นการผลิตเพลินในความหลง

เรามาบวชเราต้องรู้เข้าใจ เราจะคิดเหมือนแต่ก่อนไม่ได้ เราจะไปตริกนึกคิดเหมือนแต่ก่อนไม่ได้ เราต้องรู้การประพฤติกการปฏิบัติของเรา

ถ้าเราตริกในเรื่องราวต่าง ๆ ตริกในกามตริกในพยาบาท ตริกในเรื่องกิน เรื่องเที่ยวเรื่องเล่นเรื่องความเอร็ดอร่อยทางตาหูจมูกกลิ่นกาย หัวใจของเรามันมีลูก มีเมี่ยมิผิวหัวใจมันมีครอบคร้ว เราต้องรู้เข้าใจ เราทั้งหลายจะได้บวชทั้งกายบวชทั้งใจ เรียกว่าเราทั้งหลายจะได้ปฏิบัติทั้งกายวาจาใจกิริยามารยาททั้งอาชีวะ

เราต้องเข้าสู่ภาคประพฤติกภาคปฏิบัติเพื่อให้การประพฤติกการปฏิบัติ เพื่อให้พรหมจรรย์ของเราสมบูรณ์ทั้งอรรถะทั้งพยัญชนะ ไม่ขาดตกบกพร่อง

เราทั้งหลายต้องมีความละอายต่อบาปเกรงกลัวต่อบาป เราจะไปคิดเหมือนแต่ก่อนไม่ได้ เดี่ยวเราไม่ได้ประพฤติกไม่ได้ปฏิบัติ เราบวชแต่กาย ใจไม่ได้บวชนั้นไม่ได้

เราต้องบวชทั้งกาย บวชทั้งวาจา บวชทั้งกิริยามารยาท บวชทั้งใจ ต้องรู้ต้องเข้าใจ

เราทั้งหลายต้องมีความละอายต่อบาปเกรงกลัวต่อบาป เราทั้งหลายน่าจะ
จะได้เป็นพระทุก ๆ คน เพื่อจะหยุดสัญญาตถาณที่มันเป็นนิติบุคคลตัวตน
เราทั้งหลายจะได้ปฏิบัติติดต่อกัน เราจะไม่ปล่อยให้ไปตามสัญญาตถาณไป
ตามความหลงไม่ได้

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจ เราทั้งหลายต้องทวนกระแส เพื่อพวกเราจะได้ปฏิบัติ
ให้มันติดต่อกัน

ถ้าอย่างนั้นนะ การประพาศการปฏิบัติของเรามันไม่ก้าวหน้า มันจะววน
ยอกย้อน ย่ำต๊อกอยู่ที่เก่า เราทั้งหลายจะไม่ได้พากันเป็นพระธรรมเป็นพระวินัย
เราทั้งหลายจะพากันเป็นได้แต่เพียงคน ย่ำต๊อกอยู่ในความเป็นคน ย่ำต๊อกอยู่ใน
ความหลง

พระธรรมพระวินัย เราต้องรู้เข้าใจ เป็นสมมติสัจจะที่มีคุณมีอุปการะมาก

การประพาศการปฏิบัติให้พวกเราเข้าใจ เราทั้งหลายจะไม่ได้ไปตามผัสสะ
จะไม่ได้ไปตามสิ่งแวดล้อม

พวกเราทั้งหลายจะได้เป็นผู้มีศีลเป็นผู้มีสมาธิเป็นผู้มีปัญญา เราพากันปฏิบัติ
ติดต่อกันเหมือนสายน้ำ เป็นกระบวนการเป็นการตกระสอแห่งมรรคผล
แห่งพระนิพพานในความรู้ความเข้าใจ ในการประพาศการปฏิบัติ

เราเป็นข้าราชการเราก็เอาธรรมนำชีวิต เราเป็นนักการเมืองเราก็เอาธรรมนำชีวิต
เราเป็นนักบวชเราก็เอาธรรมนำชีวิตไม่มีใครยกเว้น เหมือน ๆ กัน

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจ เราทั้งหลายเป็นพระได้ทุก ๆ คน เป็นพระได้
ทุก ๆ ศาสนา ไม่ใช่เป็นได้แต่เฉพาะศาสนาพุทธนะ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม
ศาสนาพราหมณ์ฮินดู ศาสนาอะไรต่าง ๆ เป็นพระได้ทุก ๆ ศาสนา

เรารู้เข้าใจ เรามองข้ามแบรนด์เนมไปเลย มองข้ามรูปแบบ มองข้ามสมมติสัจจะ
ไปเลย

ให้เข้าใจความเป็นจริงนะ เพราะทุกสิ่งทุกอย่างนั่นมันคือธรรมะมันไม่ใช่บุคคล
มันเป็นสากลมันเป็นความดับทุกข์นะ

เราอย่าไปหลงมกมาย หลงอยู่ในแบรนด์เนม หลงอยู่ในรูปแบบ ถ้าอย่างนั้น
มันก็จะไปติดแต่เพียงรูปแบบ มันไม่เข้าใจในการประพฤติการปฏิบัติ มันจะเป็น
ภาคแต่งตั้ง ข้าราชการแต่งตั้ง นักการเมืองแต่งตั้ง อย่างนี้มันไม่ใช่

เราต้องรู้เข้าใจ เราต้องมองข้ามสมมติด้วยความรู้ความเข้าใจ ความเป็นพระธรรม
พระวินัย เป็นธรรมเป็นธรรมนุญ มันต้องมีอยู่กับเราทุกคน ผู้ที่ไม่เอาความหลงนำชีวิต
ผู้ที่ไม่เอาตัวตนนำชีวิต ยกเลิกสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เป็นผู้ละอายต่อบาปเกรงกลัวต่อบาป
เห็นภัยในวัฏสงสารมีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ ทุกคนเป็น
พระได้ เป็นพระศาสนาได้

เราต้องรู้เข้าใจ เราทั้งหลายจะได้พากันประพฤติปฏิบัติครบวงจรทั้งกายวาจาใจ
กิริยามารยาททั้งอาชีพ เพื่อเอาธรรมนำชีวิตเอาธรรมนุญนำชีวิต

เราทั้งหลายจะได้เป็นทั้งคนดีเป็นคนมีปัญญา เป็นคนมีปัญญาเป็นคนดี เป็นผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบปฏิบัติตรงปฏิบัติเข้าถึงความพอเพียงเพียงพอ เราทั้งหลาย จะไม่ได้มีความทุกข์ มีแต่ความดับทุกข์ก้าวไปด้วยความรู้ความเข้าใจ

เราทั้งหลายให้เข้าใจนะเป็นผู้ประเสริฐเป็นผู้มีลมปราณต้องเอาธรรมนำชีวิต เอาธรรมนำชีวิต

การทำงานของเราก็ต้องให้ได้พระนิพพานนะ ให้เข้าใจอย่างนี้ อย่าให้มันได้ ความหลง อย่าให้มันได้ตัวตน การพูดจากิริยามารยาทของเราให้มันได้พระนิพพาน อย่าให้มันได้วิชาความหลงอย่าให้มันได้ไสยศาสตร์ ต้องให้มันได้ปัญญาบริสุทธิ์คุณ

การทำอะไรเป็นอะไรต้องรู้เข้าใจ เป้าหมายของเราคือความดับทุกข์ ความดับทุกข์คือพระนิพพานนะ ตัวตนคือความทุกข์ให้เข้าใจ ความดับทุกข์ทั้งกาย วาจาใจกิริยามารยาทที่เป็นสัมมาทิฐิ มีความสุขในการประพฤติกการปฏิบัติ มันจะเป็นพระนิพพาน เป็นความดับทุกข์ได้ทุก ๆ ศาสนานะ

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจ เราทั้งหลายต้องพากันเข้าสู่การประพฤติกการปฏิบัติ ของตัวของเราเอง เราทั้งหลายก็จะได้เข้าสู่ความสงบความวิเวก

ความรู้ความเข้าใจแล้วเข้าสู่ภาคประพฤติกภาคปฏิบัติมันจะเข้าสู่ความวิเวก

เราทั้งหลายไม่ต้องคิดเหมือนแต่ก่อนจะว่างจากสิ่งที่ไม่มียู่ จะพากันไปหา ความสงบที่ทุ่งใหญ่นเรศวร ไปหาความสงบที่ห้วยขาแข้ง ไปหาความสงบที่ป่าที่เขา ที่เขาใหญ่ ภูสอยเตี๋ยนสอยดาวสอยดวงอาทิตย์อะไรต่าง ๆ มันมันวิเวกภายนอกนะ

เราอยู่ที่ไหน ถ้าเอาตัวตนเป็นที่ตั้งมันก็ไม่วิเวกอยู่อย่างนั้น เพราะตัวตนมันคือความไม่วิเวก

ความวิเวกอยู่ที่เรารู้เข้าใจ เราต้องยกทุกอย่าง ตาหูจมูกลิ้นกายใจเข้าสู่พระไตรลักษณ์

ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านตรัสว่าเราต้องบริโภคะอะไรต่าง ๆ ที่เกิดจากตาหูจมูกลิ้นกายใจ บริโภคปัจจัยทั้ง ๔ ด้วยสติด้วยปัญญา อย่าไปบริโภคสิ่งเหล่านั้นด้วยความไม่รู้ไม่เข้าใจ เราต้องบริโภคด้วยปัญญา เราต้องยกสิ่งนั้น ๆ เข้าสู่พระไตรลักษณ์ สิ่งเหล่านั้นไม่ใช่นิติบุคคลตัวตน

เราทั้งหลายต้องรู้จักธรรมรู้จักความเป็นสภาวะธรรมรู้จักความเป็นประภัสสรของสิ่งต่าง ๆ เราต้องรู้เข้าใจเราจะได้เข้าสู่ภาคประพฤติภาคปฏิบัติ

เราจะอยู่ที่ไหนเราจะเข้าถึงความสงบเข้าถึงปัญญา เข้าถึงปัญญาเข้าถึงความสงบ เราทั้งหลายจะได้ยกเลิกสัญญาตณฺหาณที่เป็นนิติบุคคลตัวตน

เราต้องรู้เข้าใจ ความเป็นพระจะได้มีได้ทั้งในกลางกรุงหรือปริมณฑลทั้งป่าทั้งเขา ทั้งอะไรต่าง ๆ เป็นพระได้ทุกหนทุกแห่งด้วยการรู้เข้าใจด้วยการประพฤติการปฏิบัติ มีแต่ปิติสฺสขเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ ความเป็นพระจะได้เป็นทุก ๆ ศาสนา

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจ เอาความถูกต้องกลับคืนมา เอาความสงบกลับคืนมา เอาออกซิเจนกลับคืนมา เอาคาร์บอนไดออกไซด์ เอาของเสียออกไป เอาความยึดมั่นถือมั่น เอาความหลงที่เป็นนิติบุคคลตัวตนออกไป ด้วยความรู้ ความเข้าใจ ด้วยการประพฤติการปฏิบัติของเราให้ติดต่อดำเนิน

เราพากันมาบวชมาปฏิบัติ เราทั้งหลายนะให้พากันตั้งอกตั้งใจประพฤติ ตั้งใจปฏิบัติ เพราะปัจจุบันเป็นสิ่งสำคัญเป็นของมีค่าเป็นของมีประโยชน์ เพราะอดีต มันผ่านไปแล้วมันเอากลับคืนมาไม่ได้ อย่างเมื่อวานเอากลับคืนมาไม่ได้ ความแก่ความเจ็บ ความตายความพลัดพรากมันเอากลับคืนมาไม่ได้

การประพฤติการปฏิบัตินี้เป็นสิ่งที่สำคัญ เราอย่าเอานิติบุคคลตัวตน เพราะนิติบุคคลตัวตนมันอยากจะทำอะไรตามใจตามอัธยาศัย

เราพากันมาบวชมาปฏิบัติให้พากันตั้งอกตั้งใจ เน้นการประพฤติการปฏิบัติ

ทุกคนก็มีสิทธิพอ ๆ กันไม่มีใครยิ่งหย่อนกว่ากัน เวลาเท่ากัน

ให้เอาพระพุทธเจ้าเป็นหลัก ไม่เอาโลกธรรมเป็นหลัก ให้เอาพระพุทธเจ้า เอาพระธรรมเอาพระวินัย เอาข้อวัตรปฏิบัติ

อย่าไปคิดว่าทำตามพระธรรมพระวินัยทำตามข้อวัตรกิจวัตรมันยุ่งยากเหลือเกิน ให้รู้เรื่องพระธรรมพระวินัย เรื่องข้อวัตรกิจวัตรมันจะยกเลิกความเป็นนิติบุคคลตัวตน ยกเลิกสัญญาตาตณฺหาของเรา

ให้รู้เข้าใจ เพราะสิ่งเหล่านี้ พระธรรมพระวินัย ข้อวัตรกิจวัตรเป็นสิ่งที่มิ อุปการะมาก เพราะเราอยู่ที่บ้านไม่เข้าสู่ทีมเวิร์คในการประพฤติการปฏิบัติเป็นหมู่ เป็นคณะ มันก็เสียเวลา เมื่อเรามาสู่ภาคประพฤติภาคปฏิบัติเราก็ต้องเห็นคุณค่า ของเวลา

ช่างหัวมันมันจะยากลำบากก็ช่างมัน มันหอมเท่าไรก็ช่างหัวมัน เราต้องรู้เข้าใจ
เพื่อการประพุติการปฏิบัติของเราจะได้ติดต่อกันต่อเนื่อง

ให้ถือว่าการประพุติการปฏิบัติเป็นสิ่งที่สำคัญ ใครไม่ตั้งใจก็ช่างเขานั่นมาที่ตัว
เรา เราอย่าไปมองคนอื่นมองที่ตัวเรา
